

ЗАЦВЕРДЖАНА
Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
_____ № _____
_____ 20 _____

**АДУКАЦЫЙНЫ СТАНДАРТ
ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ
(ACVA 6-05-0222-02-2022)**

**АГУЛЬНАЯ ВЫШЭЙШАЯ АДУКАЦЫЯ
Спецыяльнасць 6-05-0222-02 Рэгіёназнаўства
Кваліфікацыя Рэгіёназнаўца
Ступень бакалаўр**

**ОБЩЕЕ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ
Специальность 6-05-0222-02 Регионоведение
Квалификация Регионовед
Степень бакалавр**

**GENERAL HIGHER EDUCATION
Speciality 6-05-0222-02 Regional Studies
Qualification Regional Studies Professional
Degree Bachelor**

**ГЛАВА 1
АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ**

1. Адукатыны стандарт агульной вышэйшай адукаты па спецыяльнасці 6-05-0222-02 Рэгіёназнаўства (далей – адукатыны стандарт) прымяняеца пры распрацоўцы вучэбна-праграмнай дакументацыі адукатынай праграмы бакалаўрыята, вучэбна-метадычнай дакumentацыі, вучэбных выданняў, інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў.

Дадзены адукатыны стандарт абязвязковы для прымялення ва ўсіх установах вышэйшай адукаты, якія ажыццяўляюць падрыхтоўку па адукатынай праграме бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0222-02 Рэгіёназнаўства.

2. У дадзеным адукатыным стандарце выкарыстаны спасылкі на наступныя акты заканадаўства:

Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адукаты;

Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 011-2022

«Специальности и квалификации» (далей – АКРБ 011-2022);

Агульнадзяржаўны класіфікатор Рэспублікі Беларусь АКРБ 005-2011 «Виды экономической деятельности» (далей – АКРБ 005-2011);

СТБ ISO 9000-2015 Сістэмы менеджменту якасці. Асноўныя палажэнні і слоўнік (далей – СТБ ISO 9000-2015).

3. У дадзеным аддакацыйным стандарце прымяняюцца тэрміны, вызначаныя ў Кодэксе Рэспублікі Беларусь аб аддакацыі, а таксама наступныя тэрміны з адпаведнымі азначэннямі:

базавыя прафесійныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай аддакацыяй і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць агульныя задачы прафесійнай дзейнасці ў адпаведнасці з атрыманай спецыяльнасцю;

вынікі навучання – веды, уменні і навыкі (досвед), якія асоба, якая навучаецца, можа прадэманстраваць па завяршэнні вывучэння канкрэтнай вучэбнай дысцыпліны або модуля;

забеспячэнне якасці – частка менеджменту якасці, арыентаваная на прадстаўленне ўпэўненасці ў тым, што патрабаванні да якасці будуть выкананы (СТБ ISO 9000-2015);

кампетэнтнасць – здольнасць прымяняць веды і навыкі для дасягнення намечаных вынікаў (СТБ ISO 9000-2015);

прафілізацыя – варыянт рэалізацыі аддакацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці, абумоўлены асаблівасцямі прафесійнай дзейнасці бакалаўра;

рэгіёназнаўства – міждысцыплінарная галіна навуковых ведаў, задача якой заключаецца ў комплексным вывучэнні сацыяльных, культурных, рэлігійных, лінгвістычных, дэмографічных, эканамічных, палітычных і іншых працэсаў на рэгіональна-краінавым узроўні ў гістарычнай рэтраспектыве і на сучасным этапе;

спецыялізаваныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай аддакацыяй і якія адлюстроўваюць яго здольнасць вырашаць спецыялізаваныя задачы прафесійнай дзейнасці з улікам прафілізацыі аддакацыйнай праграмы бакалаўрыята ва ўстанове вышэйшай аддакацыі;

спецыяльнасць – комплекс або паслядоўнасць відаў прафесійнай дзейнасці, спланаванай і арганізаванай для дасягнення мэт навучання на працягу бесперапыннага (працяглага) прамежку часу і ўключэння выпускніка ўстановы аддакацыі ў вызначаныя віды эканамічнай дзейнасці на падставе атрыманай кваліфікацыі (АКРБ 011-2022);

універсальныя кампетэнцыі – кампетэнцыі, якія фарміруюцца ў адпаведнасці з патрабаваннямі да спецыяліста з агульнай вышэйшай аддакацыяй і якія адлюстроўваюць яго здольнасць прымяняць базавыя агульнакультурная веды і ўменні, а таксама сацыяльна-асобасныя якасці,

якія адпавядоць запытам дзяржавы і грамадства.

4. Спецыяльнасць 6-05-0222-02 Рэгіёназнаўства ў адпаведнасці з АКРБ 011-2022 адносіцца да профілю адукацыі 02 Мастацтва і гуманітарныя навукі, напрамку адукацыі 022 Гуманітарныя навукі (акрамя моў) і забяспечвае атрыманне кваліфікацыі «Рэгіёназнаўца» і атрыманне ступені бакалаўра.

5. Навучанне па спецыяльнасці прадугледжвае наступныя формы атрымання агульнай вышэйшай адукацыі: вочная (дзённая, вячэрняя), завочная, дыстанцыйная.

6. Асноўнымі відамі прафесійнай дзейнасці бакалаўра ў адпаведнасці з АКРБ 005-2011 з'яўляюцца:

6399 Іншыя віды інфармацыйнага абслугоўвання, не ўключаныя ў іншыя групоўкі;

722 Навуковыя даследаванні і распрацоўкі ў галіне грамадскіх і гуманітарных навук;

732 Даследаванне кан'юнктуры рынку і вывучэнне грамадской думкі;

74909 Іншая прафесійная, навуковая і тэхнічная дзейнасць;

823 Арганізацыя канферэнцый і прафесійных выставак;

841 Дзяржаўнае кіраванне агульнага харектару, кіраванне ў сацыяльна-эканамічнай сферы;

8421 Міжнародная дзейнасць;

8559 Іншыя віды адукацыі, не ўключаныя ў іншыя групоўкі;

990 Дзейнасць экстэрнатаў яльных арганізацый і органаў.

Бакалаўр можа ажыццяўляць іншыя віды прафесійнай дзейнасці пры ўмове адпаведнасці ўзроўню яго адукацыі і набытых кампетэнций патрабаванням да кваліфікацыі работніка.

ГЛАВА 2

ПАТРАБАВАННІ ДА ТЭРМІНАЎ АТРЫМАННЯ АГУЛЬНАЙ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

7. Тэрмін атрымання агульнай вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 4 гады.

Тэрмін атрымання агульнай вышэйшай адукацыі ў вячэрней форме складае 5 гадоў, у завочнай форме складае – 5 гадоў, у дыстанцыйнай форме – 5 гадоў.

8. Пералік спецыяльнасцей сярэдняй спецыяльнай адукацыі, адукацыйныя праграмы па якіх могуць быць інтэграваныя з адукацыйнай праграмай агульнай вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0222-02 «Рэгіёназнаўства», вызначаеца Міністэрствам адукацыі.

Тэрмін атрымання агульнай вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці 6-05-0222-02 Рэгіёназнаўства асобамі, якія навучаюцца па адукацыйнай

праграме бакалаўрыята, інтэграванай з адукацыйнымі праграмамі сярэдняй спецыяльнай адукацыі, можа быць скарочаны ўстановай вышэйшай адукацыі пры ўмове выканання патрабаванняў дадзенага адукацыйнага стандарта ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Тэрмін навучання па адукацыйнай праграме бакалаўрыята, інтэграванай з адукацыйнымі праграмамі сярэдняй спецыяльнай адукацыі, у вячэрній і завочнай і дыстанцыйнай формах можа быць павялічаны не больш чым на 1 год адносна тэрміну навучання па дадзенай адукацыйнай праграме ў дзённай форме.

9. Працаёмістасць адукацыйнай праграмы бакалаўрыята складае 240 заліковых адзінак.

Сума заліковых адзінак за 1 год навучання пры атрыманні агульной вышэйшай адукацыі ў дзённай форме складае 60 заліковых адзінак, пры навучанні па індывідуальным вучэбным плане – не больш за 75 заліковых адзінак. Пры атрыманні агульной вышэйшай адукацыі ў вячэрній, завочнай і дыстанцыйнай формах сума заліковых адзінак за 1 год навучання, як правіла, не перавышае 60 заліковых адзінак.

ГЛАВА 3

ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКАЎ ЗАСВАЕННЯ ЗМЕСТУ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ БАКАЛАЎРЫЯТА

10. Бакалаўр, які засвоіў змест адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0222-02 «Рэгіёназнаўства», павінен валодаць універсальнymi, базавымi прафесійnymi і спецыялізаванныmi кампетэнцыямі.

11. Бакалаўр павінен валодаць наступнымi ўніверсальнymi кампетэнцыямі (далей – УК):

УК-1 Валодаць асновамi даследчай дзеянасці, ажыццяўляць пошук, аналіз і сінтэз інфармацыі;

УК-2 Вырашаць стандартныя задачы прафесійнай дзеянасці на аснове прымянеñня інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій;

УК-3 Ажыццяўляць камунікацыі на замежнай мове для вырашэння задач міжасобаснага і міжкультурнага ўзаемадзеяння;

УК-4 Працаваць у камандзе, талерантна ўспрымаць сацыяльныя, этнічныя, канфесійныя, культурныя і іншыя адрозненні;

УК-5 Быць здольным да самаразвіцця і ўдасканалення ў прафесійнай дзеянасці;

УК-6 Праяўляць ініцыятыву і адаптавацца да зменаў у прафесійнай дзеянасці;

УК-7 Валодаць здольнасцю аналізуваць працэсы дзяржаўнага будаўніцтва ў розныя гістарычныя перыяды, выяўляць фактары і

механізмы гістарычных змен, вызначаць сацыяльна-палітычнае значэнне гістарычных падзеяў (асоб, артэфактаў і сімвалаў) для сучаснай беларускай дзяржаўнасці, у дасканаласці выкарыстоўваць выяўленыя заканамернасці ў працэсе фарміравання грамадзянскай ідэнтычнасці;

УК-8 Валодаць здольнасцю аналізуваць эканамічную сістэму грамадства ў яе дынаміцы, законы яе функцыянування і развіцця для разумення фактараў узнікнення і напрамкаў развіцця сучасных сацыяльна-еканамічных сістэм, іх здольнасці задавальняць патрэбы людзей, выяўляць фактары і механізмы палітычных і сацыяльна-еканамічных працэсаў, выкарыстоўваць інструменты эканамічнага аналізу для ацэнкі палітычнага працэсу прыняцця эканамічных рашэнняў і рэзультатуўнасці эканамічнай палітыкі;

УК-9 Валодаць сучаснай культурай мыслення, гуманістычным светапоглядам, аналітычным і інавацыйна-крытычным стылем пазнавальнай, сацыяльна-практычнай і камунікатыўнай дзейнасці, выкарыстоўваць асновы філасофскіх ведаў у непасрэднай прафесійнай дзейнасці, самастойна засвойваць філасофскія веды і выбудоўваць на іх падставе светапоглядную пазіцыю;

УК-10 Быць здольным аналізуваць асноўныя этапы і заканамернасці гістарычнага развіцця грамадства для фарміравання грамадзянскай пазіцыі;

УК-11 Аналізуваць і ацэньваць сацыяльна-значныя з'явы, падзеі, працэсы, праяўляць прадпрымальніцкую ініцыятыву, рэалізоўваць навуковыя, тэхнічныя, сацыяльныя інавацыі;

УК-12 Валодаць дзяржаўнымі мовамі для ажыццяўлення камунікацый і вырашэння задач прафесійнай дзейнасці;

УК-13 Валодаць навыкамі здароўезберажэння;

УК-14 Валодаць здольнасцю аналізуваць працэсы, якія адбываюцца ў грамадстве, ажыццяўляць іх сацыялагічную дыягностику, прагназаваць, папярэджваць ці мінімізаваць наступствы крызісных з'яў ў розных сферах жыццядзейнасці;

УК-15 Валодаць здольнасцю аналізуваць працэсы і з'явы нацыянальнай і сусветнай культуры, наладжваць міжасобаснае ўзаемадзеянне з улікам сацыяльна-культурных асаблівасцей, этнічных і канфесійных адрозненняў;

УК-16 Валодаць здольнасцю аналізуваць палітычныя падзеі, працэсы, адносіны, валодаць культурай палітычнага мыслення і паводзін, выкарыстоўваць асновы паліталагічных ведаў для фарміравання культуры ўсвядомленага і рацыянальнага палітычнага выбару, сцвярджэння сацыяльна арыентаваных каштоўнасцей;

12. Бакалаўр павінен валодаць наступнымі базавымі прафесійнымі кампетэнцыямі (далей – БПК):

БПК-1 Умець прымяняць сучасныя інфармацыйныя і камунікацыйныя тэхналогіі пры вырашэнні задач па вывучэнні краін і рэгіёнаў;

БПК-2 Быць здольным эфектыўна ажыццяўляць камунікацыю ў глабальнай просторы і міжкультурным асяроддзі, рыхтаваць навуковыя тэксты, удзельнічаць у дыскусіях на прафесійныя тэмы;

БПК-3 Быць здольным складаць комплексную характарыстыку вывучаемага рэгіёна, зыходзячы з яго гістарычных, геаграфічных, палітычных, сацыяльных, эканамічных, дэмографічных, этнічных, рэлігійных, культурных, лінгвістычных і іншых асаблівасцей;

БПК-4 Умець фарміраваць і прымяняць на практыцы метадалагічны інструментарый вывучэння рэгіональных падзей, з'яў і канцепцый у нацыянальным, міжрэгіональным і глобальным контэкстах;

БПК-5 Быць здольным выяўляць і аналізаваць асноўныя заканамернасці развіцця беларускага грамадства ў кантэксце сусветных цывілізацый на розных гістарычных этапах;

БПК-6 Прымяняць асноўныя метады абароны вытворчага персаналу і насельніцтва ад негатыўных уздзеянняў фактараў антрапагеннага, тэхнагеннага, натуральнага паходжання, прынцыпы рацыянальнага прыродакарыстання і энергазберажэння, забяспечваць здаровыя і бяспечныя ўмовы працы.

13. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта ўсе УК і БПК уключаюцца ў набор патрабуемых вынікаў засваення зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята ў адпаведнасці з дадзеным адукацыйным стандартам.

14. Пры распрацоўцы зместу адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці ўстанова вышэйшай адукацыі прафілізуе адукацыйную праграму бакалаўрыята з улікам патрэб рынку працы і перспектывамі развіцця галіны.

Найменне прафілізацыі вызначаецца ўстановай вышэйшай адукацыі самастойна і можа ўключвацца ў найменні прыкладнага вучэбнага плана па спецыяльнасці, вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці.

15. Пералік вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК можа быць дапоўнены ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага бакалаўра.

Пералік спецыялізаваных кампетэнций ўстанова вышэйшай адукацыі вызначае самастойна з улікам прафілізацыі адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці, асаблівасцей прафесійнай дзейнасці будучага бакалаўра.

Дадатковыя УК і спецыялізаваныя кампетэнцыі вызначаюцца на аснове патрабаванняў рынку працы, абагульнення замежнага вопыту, правядзення кансультаций з арганізацыямі, якія маюць патрэбу ў падрыхтоўцы бакалаўраў, іншых крыніц.

Сукупнасць вызначаных дадзеным адукацыйным стандартам УК і БПК, а таксама вызначаных установай вышэйшай адукацыі дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнций, павінна забяспечваць бакалаўру здольнасць ажыццяўляць не менш чым адзін від прафесійнай дзейнасці, вызначаны ў пункце 6 дадзенага адукацыйнага стандарта.

ГЛАВА 4

ПАТРАБАВАННІ ДА ЗМЕСТУ ВУЧЭБНА-ПРАГРАМНАЙ ДАКУМЕНТАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАГРАМЫ БАКАЛАЎРЫЯТА

16. Вучэбны план установы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці распрацоўваецца ў адпаведнасці са структурай, прыведзенай у табліцы 1.

Табліца 1

№ п/п	Найменне відаў дзейнасці асобы, якая навучаецца, модуляў, вучэбных дысцыплін	Працаёмістасць (у заліковых адзінках)
1.	Тэарэтычнае навучанне	192–214
1.1.	Дзяржаўны кампанент: Сацыяльна-гуманітарны модуль (Гісторыя беларускай дзяржаўнасці, Сучасная палітэканомія, Філасофія); модуль “Гісторыя Беларусі” (Гісторыка-культурны і сацыяльна-еканамічны патэнцыял Беларусі); Лінгвістычны модуль-1 (Замежная мова); Лінгвістычны модуль-2 (Мова вывучаемага рэгіёна); модуль “Рэгіёназнаўства” (Асновы рэгіёназнаўства, Параўнальнія рэгіональныя даследаванні і гісторыка-тыпалагічная разніраванне Беларусі); модуль “Курсавая работа”	75–95
1.2.	Кампанент установы вышэйшай адукацыі	110–130
2.	Вучэбная практика	4–8
3.	Вытворчая практика	12–22
4.	Дыпломннае праектаванне	10–18
Усяго		240

17. Максімальны аб'ём вучэбнай нагрузкі асобы, якая навучаецца, не павінен перавышаць 54 акадэмічныя гадзіны ў тыдзень, уключаючы ўсе віды аўдыторнай і пазааўдыторнай работы, акрамя дадатковых відаў навучання.

Аб'ём абавязковых аўдыторных заняткаў, якія вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам спецыяльнасці, спецыфікі арганізацыі адукацыйнага працэсу, аснашчэння вучэбна-лабараторнай базы,

інфармацыйнага, навукова-метадычнага забеспячэння, вызначаеца ў межах 24–32 аўдыторных гадзін у тыдзень.

У гадзіны, якія адводзяцца на самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне, модулі, уключаеца час, прадугледжаны на падрыхтоўку да экзамену (экзаменаў) і (або) заліку (залікаў) па дадзенай вучэбнай дысцыпліне, модулі.

18. Размеркаванне працаёмістасці паміж асобнымі модулямі і вучэбнымі дысцыплінамі дзяржаўнага кампанента, а таксама асобнымі відамі вучэбных і вытворчых практык ажыццяўляеца ўстановай вышэйшай адукацыі.

19. Найменні вучэбных і вытворчых практык вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі з улікам асаблівасцей прафесійнай дзейнасці бакалаўра.

У вучэбным плане неабходна прадугледзець праходжанне вучэбнай (азнаймленчай) практыкі на першым курсе навучання.

20. Працаёмістасць кожнай вучэбнай дысцыпліны павінна складаць не менш за трох заліковых адзінкі. Адпаведна, працаёмістасць кожнага модуля павінна складаць не менш за шэсць заліковых адзінак.

21. Пры распрацоўцы вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па спецыяльнасці рэкамендуеца прадугледжаць у рамках кампанента ўстановы вышэйшай адукацыі модулі і вучэбныя дысцыпліны па выбары асобы, якая навучаеца, у аб'ёме не менш чым 15 працэнтаў ад кампанента ўстановы вышэйшай адукацыі.

22. Коды УК і БПК, фарміраванне якіх забяспечваюць модулі і вучэбныя дысцыпліны дзяржаўнага кампанента, пазначаны ў табліцы 2.

Табліца 2

№ п/п	Найменне модуляў, вучэбных дысцыплін	Коды фарміруемых кампетэнцый
1.	Сацыяльна-гуманітарны модуль 1	
1.1.	Гісторыя беларускай дзяржаўнасці	УК-7
1.2.	Сучасная палітэканомія	УК-8
1.3.	Філасофія	УК-9
2.	Лінгвістычны модуль-1	УК-3; БПК-2
2.1	Замежная мова	
3.	Лінгвістычны модуль-2	УК-3; БПК-2
3.1	Мова вывучаемага рэгіёна	
4.	Модуль «Рэгіёназнаўства»	УК-4,6, 10; БПК-3,4
4.1	Асновы рэгіёназнаўства	
4.2	Параўнальныя рэгіональныя даследаванні і гісторыка- тыпалагічная рэйніраванне Беларусі	
5.	Модуль «Курсавая работа»	УК-1,2,5,6; БПК-1,2

23. Вынікі навучання па вучэбных дысцыплінах, модулях (ведаць, умець, мець навык) вызначаюцца вучэбнымі праграмамі.

24. У прыкладных вучэбных праграмах па вучэбных дысцыплінах, модулях прыводзіцца прыкладны пералік вынікаў навучання.

25. Вынікі навучання павінны быць суаднесены з патрабаванымі вынікамі засваення зместу адукатынай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці (кампетэнцыямі).

26. Сукупнасць запланаваных вынікаў навучання павінна забяспечваць выпускніку фарміраванне УК і БПК, вызначаных дадзеным адукатынным стандартам, а таксама дадатковых УК і спецыялізаваных кампетэнций, вызначаных установай вышэйшай адукатыі самастойна.

ГЛАВА 5

ПАТРАБАВАННІ ДА АРГАНІЗАЦЫІ АДУКАЦЫЙНАГА ПРАЦЭСУ

27. Педагагічныя работнікі, якія забяспечваюць рэалізацыю адукатынай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці, павінны:

займацца навукова-метадычнай дзейнасцю;

валодаць сучаснымі адукатыннымі, у тым ліку інфармацыйнымі тэхналогіямі, неабходнымі для арганізацыі адукатынага працэсу;

валодаць асобаснымі якасцямі і кампетэнцыямі, якія дазваляюць эфектыўна арганізоўваць вучэбную і выхаваўчую работу са студэнтамі, курсантамі, слухачамі.

Для ажыццяўлення адукатынага працэсу могуць прыцягвацца спецыялісты рэальна га сектара эканомікі, дзейнасць якіх звязана са спецыяльнасцю агульнай вышэйшай адукатыі, у адпаведнасці з заканадаўствам.

28. Установа вышэйшай адукатыі павінна мець:

матэрыяльна-тэхнічную базу, неабходную для арганізацыі адукатынага працэсу, самастойнай работы і развіцця асобы студэнта, курсанта, слухача;

сродкі навучання, неабходныя для рэалізацыі адукатынай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці (прыборы, абсталяванне, інструменты, вучэбна-наглядныя дапаможнікі, камп'ютары, камп'ютарныя сеткі, аўдыёвізуальныя сродкі і іншыя матэрыяльныя аб'екты).

Функцыянуванне інфармацыйна-адукатынага асяроддзя ўстановы вышэйшай адукатыі забяспечваецца адпаведнымі сродкамі інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій і павінна адпавядаць заканадаўству.

Асобы, якія навучаюцца, з ліку асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця павінны быць забяспечаны адаптаванымі друкаванымі і (або) электроннымі адукатыннымі рэсурсамі.

29. Навукова-метадычнае забеспячэнне адукатынага працэсу

павінна адпавядыць наступным патрабаванням:

вучэбныя дысцыпліны, модулі павінны быць забяспечаны сучаснай вучэбнай, даведачнай, іншай літаратурай, вучэбнымі праграмамі, вучэбна-метадычнай дакументацыяй, інфармацыйна-аналітычнымі матэрыяламі, у тым ліку ў электронным выглядзе;

павінен быць забяспечаны доступ для кожнага студэнта, курсанта, слухача да бібліятэчных фондаў, электронных сродкаў навучання, электронных інфармацыйных рэсурсаў (лакальнага доступу, аддаленага доступу) па ўсіх вучэбных дысцыплінах, модулях.

Навукова-метадычнае забеспячэнне павінна быць арыентавана на распрацоўку і ўкараненне ў адукацыйны працэс інавацыйных адукацыйных тэхналогій, адэкватных кампетэнтнаснаму падыходу (крэатыўнага і дыялогавага навучання, варыятыўных мадэляў самастойнай работы, модульных і рэйтынгавых сістэм навучання, тэставых і іншых сістэм ацэньвання ўзору ю кампетэнцый і іншае).

Абавязковым элементам навукова-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу з'яўляецца размешчаны на афіцыйным сайце ўстановы вышэйшай адукацыі ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт каталог вучэбных дысцыплін, модуляў, які адпавядае наступным патрабаванням:

уключае ў сябе зручную ў выкарыстанні і актуальную інфармацыю, даступную для абітурыентаў на этапе ўступнай кампаніі, а таксама для студэнтаў, курсантаў, слухачоў на працягу ўсяго перыяду навучання;

прадстаўляеца на рускай і (або) беларускай мове і англійскай мове; апісанне кожнай вучэбной дысцыпліны, модуля змяшчае кароткі змест, фарміруемыя кампетэнцыі, вынікі навучання (ведаць, умець, мець навык), семестр, перадрэkvізіты, працаёмістасць у заліковых адзінках (крэдытах), колькасць аўдыторных гадзін і самастойнай работы, патрабаванні да бягучай і прамежкавай атэстацыі і яе формы;

аб'ём апісання кожнай вучэбной дысцыпліны, модуля складае максімум адну старонку;

каталог вучэбных дысцыплін, модуляў суправаджаеца структурнай (структурна-лагічнай) схемай адукацыйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці з заліковымі адзінкамі.

Установы вышэйшай адукацыі маюць права самастойна прымаць рашэнне аб фармаце каталога вучэбных дысцыплін, модуляў і паслядоўнасці прадстаўлення інфармацыі.

30. Патрабаванні да арганізацыі самастойнай работы вызначаюцца заканадаўствам.

31. Патрабаванні да арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы вызначаюцца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі па арганізацыі ідэалагічнай і выхаваўчай работы ва ўстановах вышэйшай адукацыі і праграмна-

плануючай дакументацыяй выхавання.

32. Канкрэтныя формы і працэдуры бягучай і прамежкавай атэстацыі па кожнай вучэбнай дысцыпліне распрацоўваюцца адпаведнай кафедрай установы вышэйшай адукацыі і адлюстроўваюцца ў вучэбных праграмах установы адукацыі па вучэбных дысцыплінах, модулях.

Для забеспечэння бягучай і прамежкавай атэстацыі асоб, якія навучаюцца, ствараюцца фонды ацэначных сродкаў, якія ўключаюць тыпавыя заданні, заданні адкрытага тыпу, заданні камунікатыўнага тыпу, контрольныя работы, тэсты, комплексныя кваліфікацыйныя заданні, тэматыку курсавых праектаў (курсавых работ), метадычныя распрацоўкі па інавацыйных формах навучання і контролю за фарміраваннем кампетэнцый, тэматыку і прынцыпы складання эсэ, формы анкет для правядзення самаацэнкі кампетэнцый асоб, якія навучаюцца, і іншае. Фонды ацэначных сродкаў распрацоўваюцца адпаведнымі кафедрамі установы вышэйшай адукацыі.

Ацэначнымі сродкамі павінна прадугледжвацца ацэнка здольнасці асоб, якія навучаюцца, весці пошук вырашэння новых задач, звязаных з недастатковасцю канкрэтных спецыяльных ведаў і адсутнасцю агульнапрынятых алгарытмаў.

ГЛАВА 6 **ПАТРАБАВАННІ ДА ВЫНІКОВАЙ АТЭСТАЦЫІ**

33. Выніковая атэстацыя ажыццяўляецца дзяржаўнай экзаменацыяй камісіяй.

Да выніковай атэстацыі дапускаюцца студэнты, курсанты, слухачы, якія цалкам выканалі адпаведныя вучэбны план і вучэбныя праграмы.

Выніковая атэстацыя студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні адукацыяйнай праграмы бакалаўрыята па спецыяльнасці 6-05-0222-02 «Рэгіёназнаўства» праводзіцца ў форме дзяржаўнага экзамену па спецыяльнасці і абароны дыпломнай работы.

Пры падрыхтоўцы да выніковай атэстацыі фарміруюцца або развіваюцца кампетэнцыі, прыведзеныя ў табліцы 2 дадзенага адукацыйнага стандарта.

34. Праграма дзяржаўнага экзамену распрацоўваецца ўстановай вышэйшай адукацыі ў адпаведнасці з Правіламі правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм вышэйшай адукацыі.

Патрабаванні да структуры, зместу, аб'ёму і парадку абароны дыпломнай работы вызначаюцца ўстановай вышэйшай адукацыі на аснове дадзенага адукацыйнага стандарта і Правілаў правядзення атэстацыі студэнтаў, курсантаў, слухачоў пры засваенні зместу адукацыйных праграм

вышэйшай адукацыі.

Тэматыка дыпломных работ павінна вызначацца актуальнасцю і практычнай значнасцю.

Рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
А.Д.Кароль

____ 2022

Старшыня ВМА па гуманітарнай адукацыі
А.Г.Прахарэнка

____ 2022

Кіраўнік қалектыву распрацоўшчыкаў адукацыйнага стандарта

Дэкан гісторычнага факультэта
А.Г.Каханоўскі

____ 2022

Члены қалектыву распрацоўшчыкаў адукацыйнага стандарта

Начальнік Галоўнага ўпраўлення кантролю і справаводства Міністэрства
эканомікі Рэспублікі Беларусь
І.В.Латушкін

____ 2022

Дацэнт кафедры гісторыі Беларусі новага і навейшага часу
А.В.Бурачонак

____ 2022

Дацэнт кафедры гісторыі новага і навейшага часу
А.А.Кондраль

____ 2022

Старшы выкладчык кафедры крыніцаўства
А.М.Назаранка

____ 2022

Рэктар Дзяржаўнай установы адукацыі
«Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы»
Ю.П.Бондар

____ 2022